

**INTEGRITÁS
HATÓSÁG**

**INTEGRITÁS
AKADÉMIA**

AZ INTEGRITÁS HATÓSÁG RENDSZERSZINTŰ VIZSGÁLATA A LOMBKORONA-SÉTÁNY BERUHÁZÁSOK ÜGYÉBEN

ESETTANULMÁNY

1.

AZ ESETTANULMÁNY CÉLJA

Az Integritás Hatóság eljárásainak tapasztalataira építve esettanulmányaink célja, hogy támogassák az európai uniós források felhasználásában és a közpénzek kezelésében érintett szereplőket a korrupciós és összeférhetlenségi kockázatok felismerésében és kezelésében Magyarországon.

Az esettanulmányok egyben a korrupciós tudatosság növelését és a megelőzést is szolgálják. Segítik a szervezeti kockázatok azonosítását, valamint a megfelelő kontrollmechanizmusok kialakítását és megerősítését.

TARTALOM

Az eset összefoglalása

Az Integritás Hatóság vizsgálatának főbb megállapításai

Az ügy következményei

Figyelmeztető jelek és korrupciós kockázatok

A visszaélések hatásai

Az Integritás Hatóság javaslatai:

Lehetséges lépések a jogsértések megelőzése és feltárása érdekében

AZ ESET ÖSSZEFOGLALÁSA

2017-ben került meghirdetésre „Az erdei ökoszisztémák térítésmentesen nyújtott közjóléti funkcióinak fejlesztése” (VP4-8.5.2.-17) európai uniós Pályázati Felhívás (a továbbiakban: Felhívás). A pályázat célja az erdei ökoszisztémák ellenálló képességének és környezeti értékének növelését célzó beruházások megvalósítása volt.

A pályázati felhívásra összesen 63 támogatási kérelmet nyújtott be 57 különböző pályázó. A benyújtott támogatási kérelmek és a támogatott (támogatói okirattal elbírált) projektek erős területi koncentrációt mutatnak Hajdú-Bihar és Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegyében. A támogatásra rendelkezésre álló tervezett keretösszeg 1,61 milliárd Ft volt.

A Felhívás a „lombkoronasétány pályázatok” néven révén vált ismertté, amikor a magyar

sajtóban megjelent a Nyírmártonfalván épült lombkoronasétány fotója. A támogatott projekt kapcsán a kedvezményezett tarvágást végzett, így lombkoronasétány faszerkezete a puszta mezőn állt.

Az Integritás Hatóság (a továbbiakban: Hatóság) az említett pályázati konstrukció tekintetében cél- és rendszerszintű vizsgálatot folytatott le. A Hatóság a konstrukció teljes folyamatát, a teljes pályázati életutat megvizsgálta a pályázati kiírástól az Irányító Hatóság tevékenységén és a lombkorona sétányok műszaki megvalósításán keresztül a számlák benyújtásáig.

A Hatóság a folyamat minden fő állomásán **súlyos szabálytalanságokat talált**, amelyekről megállapította, hogy sértik az európai uniós támogatások felhasználására vonatkozó előírásokat.

AZ INTEGRITÁS HATÓSÁG VIZSGÁLATÁNAK FŐBB MEGÁLLAPÍTÁSAI

- ➔ A Kedvezményezettek nagy csoportja között fennállt az **összejátszás** gyanúja, mivel a projekt során ugyanazon személyek több Kedvezményezett és pályázat kapcsán összehangoltan működtek együtt.
- ➔ A projektek műszaki-szakmai tartalmának vizsgálata során megállapításra került, hogy egyes pályázók jelentős mértékben **túlárasták a beépített eszközöket**.
- ➔ A Felhívás teljes pályázati életútja során **sem a megelőző, sem a feltáró kontrollok nem voltak megtervezve**, a folyamatba építve, így alkalmazva sem. Ezt a hiányosságot egyes pályázók észrevették és kihasználták.
- ➔ Az Irányító Hatóság a pályázati eljáráshoz **nem alakított ki a pályázatok objektív elbírálását biztosító keretrendszert**.
- ➔ A hiánypótlások és kifogások számát és tárgyát tekintve **az egyenlő bánásmód elve a támogatást igénylők között nem minden esetben valósult meg**.
- ➔ A pályázatokban szereplő műszaki tervek azonos építészmérnöktől származtak, a beépítendő erdei játszó- és tornaszerek pedig azonos forgalmazóra utaltak.
- ➔ A Kedvezményezettek a kivitelező kiválasztására irányuló közbeszerzések során vélhetően **korlátozták a versenyt**. A közbeszerzési kiírások megfogalmazása és egyező vagy nagyban hasonló feltételrendszere a kiírók közötti, a nyertes pályázó érdekében történő előzetes egyeztetésre engedett következtetni. Az eljárások során sérülhettek a közbeszerzési törvény összeférhetetlenségi szabályai is.

AZ ÜGY KÖVETKEZMÉNYEI

A Hatóság **feljelentést tett** ismeretlen tettes ellen a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 396. §-a szerinti **költségvetési csalás** bűntette, valamint a Btk. 345. §-a szerinti **hamis magánokirat felhasználásának** a vétségének a gyanúja miatt.

Az Integritás Hatóság emellett **versenyfelületesi eljárás** megindítását kezdeményezte a Gazdasági Versenyhivatalnál, valamint felszólította az Irányító Hatóságot a **szabálytalansági eljárások** lefolytatására.

A VISSZAÉLÉSEK HATÁSAI

A túlárazásoknak köszönhetően **az európai uniós források nem megfelelően hasznosultak.**

A pályázatok megvalósítása során feltárt visszaélések miatt a projektek jelentős része **nem teljesítette alapvető célját, amely a közjólét elősegítése volt.**

FIGYELMEZTETŐ JELEK ÉS KORRUPCIÓS KOCKÁZATOK

- A pályázók jelentős része azonos tartalmú támogatási kérelmeket nyújtott be, megegyező projektleírással, műszaki tartalommal, tervezővel és kivitelezővel, két megyére koncentrálódva.
- Több szakmai szervezet részéről is kétség merült fel a beruházások szükségessége, indokoltsága és valós társadalmi igénye kapcsán.
- A pályázati eljárás során hiányoztak a kockázatokat megfelelő szinten kezelő kontrollok, a tényleges ellenőrzési és szabályellenes magatartást megakadályozó mechanizmusok.
- A Felhívás által meghatározott fogalmak (pl. közjólét vagy desztinációtól való távolság) nem voltak egyértelműek, ahogyan például az sem, hogy miért van szükség ugyanolyan turisztikai beruházásra egy-egy más melletti településeken.
- Az Irányító Hatóság nem alakított ki objektíven értékelhető bírálati szempontrendszert, ezzel utat nyitva a szubjektív értékelésnek.
- Az egyes tételek és berendezések azonos műszaki tartalommal, de eltérő áron kerültek beszerzése.

AZ INTEGRITÁS HATÓSÁG JAVASLATAI: LEHETSÉGES LÉPÉSEK A JOGSÉRTÉSEK MEGELŐZÉSE ÉS FELTÁRÁSA ÉRDEKÉBEN

- ➔ Kiemelten fontos olyan **kontrollrendszerek kidolgozása**, amelyek már a pályázatok, támogatási kérelmek értékelési fázisában biztosítják a Felhívás célkitűzéseivel összhangban nem álló elemeket tartalmazó, illetve a nem támogatható tevékenységeket tartalmazó pályázatok kiszűrését és feltárását.
- ➔ Amennyiben a **Felhívásban a megvalósítási helyszínre, valamint a beszerzett berendezésekre és eszközökre vonatkozó elvárások jól behatárolhatók és mindenki számára érthetőek**, a korrupciós kockázatok jelentősen csökkenthetők. A túlzottan általános fogalmak és meghatározások tág értelmezési keretet biztosítanak a kiírás feltevéleire értelmezésére és nem garantálják az egyenlő elbírálást a támogatási kérelmet benyújtók számára.
- ➔ Ha a pályázati eljárás során nem a jogszabályban rögzített módon kerül kiküldésre az **ismételt vagy a többszöri hiánypótlás**, sérülhet az egyenlő elbírálás.
- ➔ A támogatások jogszerű felhasználása érdekében a szabálytalansági eljárások során szándékos elkövetésre okot adó körülmény esetében meg kell vizsgálni a **támogatások igénybevételeiből történő kizárásának a lehetőségét**.
- ➔ A pályázati kérelmekben megegyező helyesírási hibák, az egy ajánlaton belül meg-

jelenő eltérő betűtípusok, továbbá a mozgatható pecsétek, aláírások és további egyezések lehetséges visszaélésekre utalhatnak, amelyekre kiemelt figyelmet kell fordítani.

- ➔ A **visszaélési kockázatok felmérése és a részletes csalásmegelőzés beépítése az eljárásrendbe** a pályázatok vizsgálata tekintetében jelentősen csökkentheti a visszaélések kockázatát.
- ➔ A **támogatói döntések meghozatalában résztvevő ügyintézők oktatása** az integritás témakörében, illetve a korrupciós kockázatokkal kapcsolatos belső képzések biztosítják a jogszabályoknak történő megfelelést, valamint az egységes és szakszerű eljárás lefolytatását.

- ➔ Lényeges, hogy a **versenykorlátozó magatartások azonosítása időben megtörténjen**. Amennyiben az azonosítás nem időszerű, a vonatkozó jogszabályban megállapított elévülési határidő miatt a lehetséges visszaélések kivizsgálására nem kerülhet sor.

Az átfogó vizsgálat eredményeinek komplexitása miatt az Integritás Hatóság elkészítette a vizsgálati jelentés részletes [összefoglalóját](#).

Az összefoglaló dokumentumban található fotókat az Integritás Hatóság munkatársai készítették.

NE HUNYJ SZEMET! JELENTSD ONLINE!

Szerinted gyanúsan használják fel az EU-s pénzeket?

Az Integritás Hatóság célja, hogy biztosítsa az EU-s támogatások tisztességes és átlátható felhasználását. Ehhez azonban te is kellesz: tegyél bejelentést!

Néhány perc az egész – dokumentumokat is csatolhatsz, de minden személyes adat rejtve marad.

Anonim bejelentő felületünk: www.integritashatosag.whispli.com/lp/bejelentes

E-mail: bejelentes@integritashatosag.hu

 **INTEGRITÁS
HATÓSÁG**

NÉZD MEG, HOGYAN DOLGOZHATUNK EGYÜTT EGY TISZTÁBB JÖVŐÉRT!

Ismerd meg az
Integritás Hatóság
munkáját.

1051 Budapest,
Széchenyi István tér 7-8.
www.integritashatosag.hu

